

Ondersteuningsprofiel van Meerwerk basisschool Villa Kakelbont te Den Helder, onderdeel van Meerwerk Basisscholen

Scholengroep Den Helder Zuid

1. **Functie van het ondersteuningsprofiel**

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling
- ondersteuning lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. **Gegevens van Meerwerf basisschool Duynvaerder te Den Helder**

Directeur : Debby Avis
Tel. : 0223-614741
E-mail : villa.kakelbont@duynvaerder.nl
Website school : www.meerwerf.nl, link Villa Kakelbont
Website stichting : www.meerwerf.nl

3. **Karakteristiek en onderwijsvisie van de school**

Meerwerf basisschool Vila Kakelbont maakt deel uit van de Stichting Meerwerf Basisscholen. Meerwerf Basisscholen hebben een openbare identiteit. Dit betekent onder meer dat onze school openstaat voor alle kinderen tussen de 4 en 12 jaar, ongeacht de achtergrond van hun ouders of levensovertuiging. Villa Kakelbont is met ingang van 1 september 2006 administratief toegevoegd aan Meerwerf basisschool Duynvaerder. Beide locaties werken zelfstandig van elkaar. De school staat op het asielzoekerscentrum (AZC), dat ligt aan de Nieuweweg 3 te Den Helder. In september 2017 heeft het COA de deuren gesloten van de gezinslocatie aan de Nieuweweg 3. Dit betekent dat de school per oktober 2017 op een onbewoond terrein staat. Er moet gezocht worden naar een nieuwe onderwijslocatie voor Villa Kakelbont.

Villa Kakelbont is een multiculturele, open school voor ieder kind vanaf 4 jaar dat korter dan een jaar in Nederland is en/of de Nederlandse taal nog niet beheerst en in het AZC woont. Ook verzorgt Villa Kakelbont eerste opvang onderwijs aan kinderen uit de Kop van Noord Holland. Deze nieuwkomers/neveninstromers zijn ingeschreven in de Centrale Opvang Klas (COK). Uitgangspunt is dat al onze leerlingen na minimaal 40 weken (één schooljaar) onderwijs op Villa Kakelbont uitstromen naar de moederscholen in de Kop van Noord Holland (COK). Villa Kakelbont is voor kinderen dus een tussenstation; na ons komt de "Nederlandse" basisschool of het Voortgezet Onderwijs. Wij beseffen ons dat terdege en proberen in de ons gegeven tijd met onze vorm van onderwijs de kinderen zoveel bagage mee te geven, zodat ze een kans hebben binnen het reguliere basis- of voortgezet onderwijs. Het belangrijkste vinden wij de (sociale) redzaamheid van de kinderen; grip krijgen op je nieuwe leef- en schoolomgeving, de andere kinderen en de vaak andere waarden en normen. Het leren van de Nederlandse taal is daarvoor het middel en taalonderwijs is dan ook dé rode draad binnen ons onderwijs. We vinden welbevinden en betrokkenheid van de kinderen de basis voor fundamenteel leren. Dit bepaalt ons pedagogisch en didactisch handelen; zorgen voor een veilige en optimale leeromgeving en uitgaan van de competenties van elk individueel kind.

Onderwijsvisie:

Wij zijn ervan overtuigd dat veiligheid en structuur de basis vormen om een kind vertrouwd te maken met andere kinderen, de leerkrachten, de school, de schoolregels en onze omgangsvormen. Het accepteren van alle mogelijke verschillen tussen de kinderen en daar met respect mee omgaan is een voorwaarde om met deze leerlingen te werken. Met prestaties gaan wij relatief om; ze worden geplaatst in de actuele situatie van het kind. Alle kinderen moeten naar eigen vermogen kunnen presteren en daar proberen we door onze organisatie, ons lesaanbod, onze werkwijze en werkhouding aan tegemoet te komen. Wij willen er voor zorgen dat Villa Kakelbont een prettige plek is om te zijn en te leren, zodat de kinderen met het nodige zelfvertrouwen de stap naar het regulier onderwijs kunnen maken.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze schoolgids. Deze kunt u vinden op de website: www.meerwerf.nl link Villa Kakelbont.

4. Kengetallen

	01-10-2014	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017
Leerlingaantallen	31	107	55	84
Gewichtenleerlingen 0,3	3	15	7	9
Gewichtenleerlingen 1,2	18	17	16	40
Verwijzingen naar:	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
- SBO	0	0	1	0
- SO	0	0	1	0
- Excellentie PK	0	0	0	0
- Excellentie Eureka	0	0	0	0

5. Oordeel van de inspectie

Naar aanleiding van haar bezoek van 13 juli 2017 heeft de onderwijsinspectie geconstateerd dat Villa Kakelbont haar kwaliteit op orde heeft en handhaaft het basisarrangement.

De onderwijsinspectie heeft tijdens het bezoek geconstateerd dat:

- Het pedagogisch klimaat goed is. Er een veilig en prettig schoolklimaat is waarin kinderen zich welkom voelen
- Veel aandacht is voor de leeromgeving die de taalontwikkeling van leerlingen stimuleert en ondersteunt
- Het didactisch handelen goed is. De leraren leggen duidelijk uit en leerlingen worden binnen een taakgerichte structuur actief betrokken bij de instructies en het zelfstandig werken
- De leraren overtuigend aandacht schenken aan de talige interactie van de leerlingen
- De kwaliteitscultuur goed is, leraren tonen zich ambitieus, betrokken en nemen regelmatig deel aan deskundigheidsbevordering.

De onderwijsinspectie geeft de volgende aandachtspunten:

- Grondige analyse van de toetsen van leerlingen die niet naar verwachting hebben gepresteerd evenals het op grond van deze analyses concreet formuleren van specifieke verbeterdoelen
- De school kan overwegen om voor leerlingen die de taal onvoldoende beheersen en om die reden de vragenlijsten sociale veiligheid niet kunnen maken het aspect van veiligheid mondeling aan de orde te stellen

De komende schooljaren gaan wij werken aan:

- Een thematisch spellingsaanbod
- Ontwikkelen format voor de sociale veiligheidsmeting leerlingen en ouders die de taal onvoldoende beheersen om de huidige vragenlijsten te maken
- Grondige analyse van toetsen en deze vertalen naar verbeterdoelen

6. Organisatie van de ondersteuning

De school onderscheidt niveaus van basisondersteuning en extra ondersteuning

Zodra de groepsleerkracht een vorm van basisondersteuning nodig vindt, nemen we contact op met de ouder/verzorger. De ondersteuning en het niveau daarvan bespreken we samen met u.

Niveau 1: basisondersteuning

De leerkracht(e) observeert de leerling en beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten. De resultaten van methode-gebonden toetsen bieden goede aanwijzingen. De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden door gebruik te maken van effectieve instructie: instructie waarbij leerlingen actief betrokken zijn. De leerkracht geeft in een eerste gesprek de ondersteuning van het kind aan: ondersteuning in de klas en bv. door wie;

Niveau 2: basisondersteuning

De leerkracht en ouders/verzorgers bespreken het vervolg. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de groepsleerkracht:

- of zijn/haar ondersteuning te intensiveren;
- of de intern begeleider van de school te consulteren;
- of de leerling in te brengen in een leerlingbespreking;

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het groepsplan. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt kan daar onderdeel van uitmaken.

Niveau 3 : basisondersteuning

Leerlingen die ondanks de geschetste ondersteuning onvoldoende succesvol blijven worden besproken in het onderwijsondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT bestaat uit de directeur, de intern begeleider, een orthopedagoog/psycholoog, leerkracht en eventueel aangevuld met één of meer externe deskundigen. Ouders/verzorgers worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking. Als het nog niet eerder gestart is dan wordt in ieder geval m.i.v. deze fase het Groeidocument van het SWV gehanteerd. Het OT kent doorgaans een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning;
- gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijsondersteuner, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher, leerkracht)
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychodiagnostisch onderzoek,
- een overgaan naar niveau 4

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer er door een OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, verhuist het groeidocument (dossier) naar het OTG van de scholengroep met de vraag een arrangement voor extra ondersteuning toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen. Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen:

- Diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, b.v logopedie)
- Begeleidingsarrangement (coaching van de leerkracht)
- Onderwijsarrangement
- Jeugdzorgarrangement
- Combinatie van arrangementen

Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het OT kan zich ook direct tot het CTO wenden wanneer het van mening is dat een verwijzing naar een speciale voorziening (diepteondersteuning) de meest voor de hand liggende optie is.

Niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) geeft in voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) af zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan Speciaal Basisonderwijs (SBAO) of Speciaal Onderwijs (SO). De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, ook af te geven door de CTO.

Aanwezig expertise personeel:

Op Villa Kakelbont is de intern begeleider gecertificeerd aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld, gecertificeerd intern systeem begeleider (coaching leerkrachten) en gecertificeerd intern contactpersoon. Daarnaast volgt zij de Master SEN Leerroute Begeleiden. Eén van de groepsleerkrachten op Villa Kakelbont volgt de Master SEN Leerroute Expert Nieuwkomersonderwijs. Alle teamleden hebben scholing gevolgd op het gebied van trauma en hechtingsproblematiek en woordenschatdidactiek.

Met bovengenoemde expertise zorgen wij voor een op voldoende niveau functioneren van een:

- Samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
- Het systematisch volgen en analyseren van de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen
- Het op basis van een analyse van verzamelde gegevens tijdig bepalen van de aard van de te bieden ondersteuning
- Het planmatig uitvoeren van de ondersteuning
- Het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning

Wat belangrijk is om te realiseren is dat we bij de meeste kinderen op Villa Kakelbont bij inschrijving niet weten wat hun mogelijkheden en capaciteiten zijn. Als er in de loop van de tijd blijkt, dat er een zwaardere of intensievere vorm van passend onderwijs gevraagd wordt zullen we per leerling overwegen of wij die kunnen bieden. Een belangrijke afweging hierbij is wanneer een kind woonachtig is op het AZC of het verblijf lang genoeg is om bepaalde procedures op te starten.

Wanneer een kind aangemeld wordt op Villa Kakelbont, waarbij wel meteen duidelijk is dat het betreffende kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft, zullen wij wanneer mogelijk samen met de ouders/verzorgers bekijken we wat het kind nodig heeft en bespreken we de mogelijkheden die wij op school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijsbehoeften van het kind. Wanneer we tot de conclusie komen dat plaatsing op Villa Kakelbont niet haalbaar of minder wenselijk is, dan gaan we samen met de ouders/verzorgers op zoek naar een beter alternatief binnen ons Samenwerkingsverband. De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming essentieel zijn.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Wij zijn ervan overtuigd dat veiligheid en structuur de basis vormen om een kind vertrouwd te maken met de andere kinderen, de leerkrachten, de school, de schoolregels en onze omgangsvormen. Het accepteren van alle mogelijke verschillen tussen de kinderen en daar met respect mee omgaan is een voorwaarde om met deze leerlingen te werken. Wij willen ervoor

zorgen dat Villa Kakelbont een prettige plek is om te zijn en te leren, zodat de kinderen met het nodige zelfvertrouwen de stap naar het reguliere onderwijs kunnen maken. Om dit te kunnen realiseren hebben wij elementen van de methodiek Positive Behavior Support ingevoerd. Gedrag is een vak en wordt bij ons op school onderwezen. Doordat wij veel kinderen op school hebben die afkomstig zijn uit oorlogsgebieden, heeft het gehele team in het schooljaar 2016-2017 scholing gehad gericht op kinderen met hechtingsproblematiek en trauma. In het schooljaar 2016-2017 hebben er ook SOVA-trainingen plaatsgevonden op Villa Kakelbont.

Het schooljaar 2017-2018 wordt er een pilot met het NIEUWE HELDENPROGRAMMA gedraaid in samenwerking met Buro Troost. Dit programma heeft tot doel:

- Voorkomen: Zoveel mogelijk voorkomen van problemen als gevolg van het onvoldoende verwerken van ingrijpende gebeurtenissen.
- Aanpassen: Het leren omgaan met de veranderde situatie, het leven in een nieuw land.
- Signaleren: Kinderen die met zware problematiek blijken te kampen (bijv trauma) worden opgemerkt en kunnen vanuit het programma verwezen worden naar de jeugd GGZ.
- Informeren: Ouders en school (meer) kennis van de mogelijke effecten van de gebeurtenissen op de kinderen geven.

Doelgroep: Vluchtelingenkinderen met een verblijfsstatus van 8 tot en met 13 jaar en hun ouders.

Aanpak: Het Jonge Helden NIEUWE HELDENPROGRAMMA is een spel- en praatgroep met 7 tot 9 deelnemers. Het programma bestaat voor de kinderen uit een kennismaking en zes bijeenkomsten waarin aan de hand van diverse werkvormen (bijvoorbeeld rollenspel, gesprekken en opdrachten) gewerkt wordt aan herkenning vinden, weer grip krijgen op het eigen leven, hulp in de omgeving activeren en het delen van herinneringen, gevoelens en dromen.

Basisondersteuning

Wij vinden welbevinden en betrokkenheid van de kinderen de basis voor fundamenteel leren. Dit bepaalt ons pedagogisch en didactisch handelen; zorgen voor een veilige en optimale (leer)omgeving, waarin alle kinderen zich welkom en gewaardeerd voelen en waar we uitgaan van de competenties van elk individueel kind. Wanneer kinderen zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling zal de leerkracht erachter moeten komen wat hier de oorzaak van is. Daarvoor is zoveel mogelijk informatie over de leerling van wezenlijk belang. Een belangrijke bron daarvoor zullen de ouders van het kind zijn en als de ouders het goed vinden eventueel ook instanties die met het gezin te maken hebben (gehad). Een andere belangrijke bron is het in het schooljaar 2015-2016 geïmplementeerde leerlingvolgsysteem voor sociale competenties genaamd de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL). Aan dit systeem zijn diverse handreikingen gekoppeld om de sociaal emotionele ontwikkeling te bevorderen en te verbeteren. De resultaten hiervan worden twee keer per jaar op leerling niveau, groepsniveau en schoolniveau geanalyseerd. In overleg met het team worden er n.a.v. de verkregen informatie afspraken gemaakt om het kind passend te begeleiden/ondersteunen. Dit gebeurt in de leerlingbespreking waar het gehele team bij aanwezig is, omdat alle leerkrachten op Villa Kakelbont het kind kennen en in de school in allerlei situaties met het kind te maken hebben. Begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van het kind. Begeleiding zal altijd afgestemd worden in overleg met de ouders en moeten passen binnen de mogelijkheden van de school. Op Villa Kakelbont is een anti-pestcoördinator. In het schooljaar 2018-2019 zullen er twee leerkrachten scholing gaan volgen op dit gebied.

7.2 Extra ondersteuning

In een aantal gevallen hebben kinderen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. Zo nodig wordt nader onderzocht welke ondersteuning nodig is. In overleg met het Ondersteuningsteam van de scholengroep (OTG) vindt vertaling plaats in de vorm van een arrangement, waarin doorgaans het ter beschikking stellen van deskundige formatie en/of middelen en duidelijke werkdoelen zijn opgenomen. In goed overleg met de ouders wordt dit opgenomen in het handelingsplan. Een belangrijke voorwaarde om een kind binnen onze school onderwijs te kunnen blijven aanbieden is dat de veiligheid van de leerling, de andere leerlingen en leerkrachten gewaarborgd blijft en de rust in de groep/school er niet onder lijdt.

8. Ondersteuning lezen en spelling

8.1 Basiskwaliteit

We besteden veel aandacht aan het taal- leesonderwijs. We hebben een doorgaande lijn in het taal -leesonderwijs. In de kleutergroep worden voorbereidende activiteiten gedaan (voorwaarden om te leren lezen en schrijven). De kinderen in de groep 3 leeftijd en oudere kinderen die nooit naar school zijn geweest beginnen met leren lezen. In groep 1 en 2 volgen we de Beginnende Geletterdheid van Kees de Baar en bieden we dagelijks talige activiteiten aan die passen bij het thema. We werken thematisch aan ons taal- leesonderwijs. Zo wordt de Nederlandse taalontwikkeling en de woordenschat geïntegreerd met het (leren) lezen. Na het aanvankelijk lezen wordt er veel tijd en aandacht besteed aan het voortgezet technisch lezen. Hiervoor maken we gebruik van themateksten. Daarnaast doen we begrijpend luisteren (prentenboeken en informatieve teksten) en begrijpend lezen.

In het schooljaar 2016-2017 heeft er een taal -leesverbetertraject plaatsgevonden begeleid door De Activiteit. Voor het schooljaar 2017-2018 is besloten dit traject met De Activiteit voort te zetten. In dit schooljaar ligt de nadruk op het begrijpend luisteren en het begrijpend lezen.

Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven. We toetsen technisch lezen met behulp van DMT en de AVI- toetsen. De toetsen laten zien wanneer een leerling (on)voldoende leesvorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een stagnatie of juist een versnelling in de leesontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht of een ander aanbod.

8.2 Extra ondersteuning

Als leerlingen onvoldoende vorderingen maken kunnen we bepaalde methodieken inzetten, zoals Connect Lezen en Ralfi Lezen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie, wordt gestart met specifieke ondersteuning, waarbij ook de ouders worden geïnformeerd. Om voor diagnostiek en behandeling in aanmerking te komen moet er aangetoond worden dat er goed gehandeld is en dat er sprake is van hardnekkigheid (zie protocol dyslexie). Op Villa Kakelbont zijn de leerlingen over het algemeen te kort aanwezig om een heel traject hierin te doorlopen. Wel zullen wij waar mogelijk bepaalde zaken opstarten, zodat wij die kunnen overdragen naar de vervolgschool.

8.3 Speciale ondersteuning NT2

De eerste fase: de gewenningsfase, 0-10 weken

- De sociale redzaamheid
- In de groep lunchen, de klassendienst, sporten, zingen, de expressievakken en buiten spelen tijdens de pauzes.
- Taalthema “De school” – direct aanwijsbare, dagelijks gebruikte zaken, schoolhandelingen, activiteiten en bijbehorende woorden en zinnen.
- Informatie inwinnen: bij de ouders en/of school, door observaties en instaptoetsen inzicht krijgen in de lees-, spelling- en rekenvaardigheden.

De tweede fase: De Nederlandse taalvaardigheid

- Geen of beginnende lees- en schrijfvaardigheden: de schoolwoorden koppelen aan het aanbieden/aanleren van letterkennis, woorden lezen en schrijven en gebruiken in korte zinnen.
- Lees- en schrijfvaardige kinderen: de schoolwoorden koppelen aan de Nederlandse klanken en tekens en de Nederlandse uitspraak en spelling. De woorden gebruiken in zinnen, met aandacht voor de woordkeuze en de zinsbouw.
- Werken aan de voorwaarden voor begrijpend lezen: uitbreiden van de woordenschat, het aanleren van de basisbegrippen uit de leesstrategieën (zie leerlijn Nieuwsbegrip- begrijpend luisteren en lezen), een goede luisterhouding en werken aan de leestechiek (minimaal Avi 3 als oefenniveau).
- Basisactiviteiten bij Taalvorming: de kinderen leren taal te gebruiken om hun belevenissen en ervaringen/gevoelens te uiten.
NB. Praten en vertellen gaat altijd vooraf aan schrijven/naschrijven
Nieuwsbegrip XL (CED-groep)

Woordenschataanpak volgens M.W. Verhallen (het 4-takt model)
Van beginnende geletterdheid tot lezen
Kansrijke Taalhoeken
Dingen in de kring
Taal leren op eigen kracht
Duizend- en één woord
Levend lezen, dat 's de kunst
Niveauleesboekjes
De (school)bibliotheek
Zelf ontwikkeld lesmateriaal
Boekenkring
Tekstbespreking
Expert lezen
Verteltafel
Zelf lezen

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid. De referentieniveaus geven vulling aan de inhoud en moeilijkheid. Voor het basisonderwijs geldt het streefniveau (1S) en fundamenteel niveau (1F).

We besteden veel aandacht aan het rekenonderwijs. We hanteren een doorgaande lijn. In groep 1-2 worden voorbereidende activiteiten gedaan met de voorloper van de methode. Vanaf groep 3 wordt begonnen met het reken- en wiskundeonderwijs met de methode Wereld in Getallen. Op Villa Kakelbont hebben alle leerlingen een eigen OPP. Op die manier werken de kinderen ook met rekenen op hun eigen niveau.

9.2 Basisondersteuning

De reguliere basisondersteuning bij het rekenonderwijs bestaat uit het structureel werken op 3 niveaus, aangevuld met aparte leerlijnen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Extra oefenstof, extra instructie aan de instructietafel of juist extra uitdagende opdrachten stimuleren de kinderen om zich verder te ontwikkelen. We toetsen het rekenen en wiskunde met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem en de methode-gebonden toetsen.

9.3 Extra ondersteuning

De extra ondersteuning bestaat uit op taal gerichte instructies. Bij de rekeninstructies gaat het niet alleen om de rekenvaardigheid, maar ook om het leren van de Nederlandse rekenbegrippen en rekentaal.

Als het instapniveau van een leerling bekend is, gaat de leerling eerst werken op een beheerst niveau en krijgt taalondersteuning bij de bekende rekenhandelingen. Daarna wordt de instructie naast het taaldoel ook gegeven om de rekenvaardigheid te verbeteren en te ontwikkelen. We onderzoeken of we ook leerlingen kunnen laten versnellen, indien zij niet op het niveau van de groep functioneren.

10. Instructie

Bij het aanbieden van (nieuwe) leerstof is het geven van instructie een belangrijk aspect van het onderwijsgedrag. De wetenschappelijke evidentie voor de effectiviteit van het directe instructiemodel is heel groot. Onze school heeft ervoor gekozen om bij het aanbieden van nieuwe leerstof standaard gebruik te maken van het directe instructiemodel. Om het model te laten aansluiten bij de niveaoverschillen in onze groepen, de thematische werkwijze en de onderwijsbehoefte van onze doelgroep, hebben wij enkele aanvullingen beschreven. De schoolspecifieke aanvullingen op het basismodel zijn te vinden in het document DIM in de schoolborgingsmap van Villa Kakelbont. Bij het aanleren van nieuwe begrippen maken wij gebruik van het 4takt model van Verhallen. De stappen die binnen dit model worden gezet zijn ook opgenomen in het borgingsdocument.

**Het basismodel directe instructie bestaat uit zes fasen.
Het model voor Villa Kakelbont is uitgebreid met een zevende: evaluatie,**

1. Dagelijkse terugblik
2. Presentatie
3. Begeleide (in)oefening
4. Zelfstandige verwerking
5. Periodieke terugblik
6. Terugkoppeling
7. Evaluatie

Dit model wordt het directe instructiemodel genoemd omdat de uitvoering van het onderwijsproces in belangrijke mate gecontroleerd wordt door de leerkracht. Het directe instructiemodel is interactief. De leerkracht betreft bij de uitleg van nieuwe leerstof de leerlingen actief bij de les, bijvoorbeeld door het stellen van veel vragen of het geven van korte opdrachten bij voorkeur met behulp van coöperatieve werkvormen.

11. Grenzen aan ondersteuning

Villa Kakelbont besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van kinderen met een bijzondere ondersteuningsvraag. Met de ouders maken we afspraken over de aanpak op school en thuis. Villa Kakelbont geeft onderwijs aan een specifieke doelgroep, dus er zijn grenzen aan de ondersteuning. Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- Een leerling niet meer te sturen is;
- Een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is;
- Er ondanks de nodige ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is;

- Een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit teveel ten koste van de aandacht voor de overige leerlingen in de groep.
Wanneer de grens van onze ondersteuning is bereikt gaan we over naar het niveau van bovenschoolse ondersteuning, zoals eerder aangegeven.

12. Professionalisering

De leerkrachten willen zo goed mogelijk hun werk doen en adequaat kunnen reageren op de steeds veranderende situaties (veel in- en uitstroom van leerlingen en de regelmatige veranderingen in de status van de leerlingen van het AZC).

Om dit te bewerkstelligen is er scholing gevolgd of wordt er op dit moment scholing gevolgd op de volgende gebieden:

- Twee leerkrachten zijn intern contactpersoon en hebben hiervoor de gevraagde scholing gevolgd.
- De leerkracht van groep 1-2 Volgt scholing gericht op het jonge kind en krijgt scholing gericht op het invoeren van het volgsysteem KIJK.
- Eén leerkracht volgt de Master SEN Leerroute Expert Nieuwkomersonderwijs.
- De intern begeleider volgt de Master SEN leerroute Begeleiden.
- Er vindt teamscholing plaats in de vorm van een Taal/leesverbetertraject begeleidt door De Activiteit.

Tenslotte

Mocht u na het lezen van dit schoolprofiel nog vragen of opmerkingen hebben, aarzel dan niet om contact met mij op te nemen. Ik ga graag met u in gesprek!

November 2017

Debby Avis

Directeur Meerwerk basisschool Villa Kakelbont